

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk Rónal Frigyes kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.
Nyiltter sora 40 fillér.
Hirdetés naponta szerinti.

XXIX. évfolyam.

Felölős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

10. szám.

Az új bortörvény.

Bortermelő vidék vagyunk. Igen közelről érdekel tehát bennünket az új bortörvény, melyről egyet ma tájékozódásul itt közlünk.

A borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. t.-c. végrehajtása nemcsak belső közgazdasági és közrendészeti fontossága miatt érdemel különös figyelmet, hanem azért is, mert nemzetközi szerződés, az Ausztriával kötött ugynevezett közgazdasági kiegyezés értelmében is szigorúan végre kell hajtaniuk a benne foglalt intézkedéseket.

A törvény végrehajtása körül jelentékeny szerepet kaptak az állami és önkormányzati szakközlegok a borvizsgáló bizottságok, a borellenőrző bizottságok, vincellér-iskolák és a szőlőszeti és borászati felügyelők. De a hatósági kényszerjog alkalmazása, tehát az egész törvény gyakorlati érvényesítése az elsőfokú rendőrhatalóságok, a főszolgabírák, rendezett tanácsú és törvényhatósági városi rendőrkapitányságok kötelességeül maradt.

Míg a többi élelmezési cikk rendőri ellenőrzése főleg városi feladat, mert hiszen csak a városi élelmezési piacokon szoktak a hamisítások jövedelmezők lenni s ezért nagyobb mértékben üzetni, addig a bortermelésnek és kezelésnek legfontosabb helye a kis- és nagyközségek, — tehát a főszolgabírák hatáskörébe esik. A szolgabírák áharságán és gondján fordul meg tehát legfőképpen az, hogy az új törvény elérje a kívánt és várt hatásokat.

Hogy a most már küszöbön álló rendőri feladatokról szóljunk, mindenképp azt kell megemlítenünk, hogy ez évi március hó 1-től kezdve mindazon pincékben, présházakban, erjesztő vagy

más helyiségekben, a melyek eladásra szánt must, bor gyümölcsbor, pezsgő vagy habzóbor készítésére kezelésére vagy forgalomba hozatalára szolgálnak, tehát a vendéglőkben és bormérő helyiségekben is, a törvény azon rendelkezései, melyek az illető italok előállításánál és kezelésénél megengedett és tiltott eljárásokra, továbbá a raktározásra és forgalombahozatalra, valamint a törvényben megállapított büntetésekre vonatkoznak, nyomtatásban, szembeöltő helyen és könnyen olvashatóan állandóan kifüggesztve tartandók. A szükséges nyomtatványokat a földművelésügyi minster díjtalanul küldi meg a községi előljáróságoknak s egy példányuk a község-, illetve városháznál is kifüggesztendő. A kifüggesztésre kötelezettek ellátására szükséges készletről az előljáróságok tartoznak gondoskodni.

Minden termelő, a ki eladásra is termel, továbbá minden vendéglős, kormcsáross és borkereskedő köteles bornyilvántartást vezetni, melyen a borállomány s annak minden gyarapodása vagy fogyása az 1908. évi 112.000. sz. végrehajtási rendelet mellett közölt minta szerint részletesen kitüntetendő. E nyilvántartásokat f. évi március 1-ére már el kell készíteni.

Az elsőfokú hatóságok kötelesek ellenőrzést gyakorolni és idonként váratlan helyszíni szemléket tartani törvénybe ütköző cselekmények kiderítése végett. Jogositva vannak a közlekedési vállalatok állomásáról és a körületi posta- és távírdigazgatóságoktól adatokat szerezni arra nézve, hogy az illető állomásokra kinek, mikor, honnan és mennyi idegen bor, must, törkölybor, gyümölcsbor, pezsgő, habzóbor, szőlőcsefre, esetleg cukor, szesz, mazsolaszőlő vagy a borkezelésnél tiltott más anyag érkezett.

Kötelesek örködni a fölött, hogy területükön

sa törvény rendelkezéseibe ütköző italokat ne készítsenek, sem forgalomba ne hozzanak, továbbá, hogy a törvény rendelkezései szigorúan megtartassanak s a vétkesek megbüntessenek.

Az ellenőrzésben a hivatalos szakközlegeken és a jövedéki alkalmazottakon kívül a borellenőrző bizottságok járnak a hatóságok kezére. E bizottságokat, a törvényhatóság elhatározása szerint esetleg nagyobb számból, de rendszerint négy tagból és egy elnökből felében a földművelésügyi minster nevezi ki, felében a törvényhatóság bizza meg három évre. Az elnököt a földművelésügyi minster alkalmazza. A törvényhatóságoknak már a legközelebbi közgyűlésükön gondoskodni kell két tag kiküldetéséről. Fontos rendelkezés az is, hogy a borellenőrző bizottságok utiköltségeit, a főszolgabírák igazolása alapján, a földművelésügyi minster megtéríti.

A borellenőrző bizottság minden tagja köteles gondosan figyelni a bortermelést és forgalmat. Bejelentésükre az elsőfokú hatóság köteles, a nélkül, hogy a feljelentésre okot szolgáltató körülményeknek s a gyanu alaposágának elegendes mérlegelésébe bocsátkoznék, azonnal helyszíni szemlélet tartani. Joguk van ugy a helyszíni szemlénél vagy további eljárásnál jelen lenni. A bizottságokkal minden a törvény alapján hozott véghatározat közlendő s minden tagjuknak megvan a felelősségi joguk.

A mi a megtekintett borkészleteket illeti, figyelembe veendő, hogy 1910 január 1-ig még olyan édesített vagy más borokat is szabad készletben tartani s forgalomba hozni, a melyek az új törvénynek nem felelnek ugyan meg, de az 1893. évi XXIII. törvénycikk enyhébb kivánalmait kielégítik. Csak nem szabad olyan elnevezéseket használni, mint: „valódi bor” vagy egyáltalán olyan

Tárca.

A nőgyűlölő.

Enyhe tavaszi éjszaka volt; ketten virrasztottunk a hajó fedélzetén, a többiek már nyugodni tértek.

Egy ideig szótlanul ültünk egymás mellett, mindketten a távol meszeségbe bámultunk, honnan egy másik hajó közeledett felénk.

Bevallom, nem vagyok barátja a hallgatásnak s ha szerét eithetem, mindig beszédbe szoktam elegyedni utitársammal, mert az idő így gyorsabban mulik és nem vagyok arra kárhoztatva, hogy a balzsamos tavaszi éjszakát alvással töltsen el.

Utitársamhoz fordultam tehát és bemutatkozván, megkérdeztem, hová utazik?

— Magam sem tudom, — volt az egyhangú válasz.

Ez a felelet meglepett. Egy ember, ki hajóra ül minden cél nélkül és kiteszi magát az utazás társadalmának, veszélyeinek, anélkül, hogy tudná, hová akar menni, legalább is ritkaság.

De a rejtély csakhamar megoldást nyert. Az idegen ugyanis egy kis szünet után megmagyarázta:

— Meggyűlöltem a világot és legjobban szeretnék Afrika beláthatatlan sivatagába menekülni, a hol a nők még színét se látnám.

E kijelentés után rögtön tisztába váltam azzal, hogy nőgyűlölővel van dolgom, aki bizonyára sok szerelmi csalódáson esett át, míg e megállapodott meggyőződéséhez jutott.

Feszült figyelemmel vártam a következőket, kíváncsi voltam megtudni élettörténetét s miképp lett e flatalemberről nőgyűlölő.

— Fialtam voltam még, — folytatta. — éppen akkor volt, amikor beiratkoztam az egyetemre, telve életkedvvel, tudvágygal és ambícióval. Negyedik emeleti kamrában húzódtam meg, mert szüleim alig segélyezhettek.

Az emeleten lakott Rudvay Tibamér, kinek két gyermeke volt. A fiúnak sokáig házitartója voltam és így ismerkedtem meg a gyáros csoda-zép leányával, Gizellával.

Talán mondanom sem kell, hogy örültem beleszerettem és hogy érzelmeimet viszonzta. Hiszen fiatal szívek oly fogékonyak! — sóhajtott.

Esküvel fogadtam, hogy vár reám, míg pályámat megkezdetem tanulmányaim befejezéséig, ami fokozva buzgóltatott tanulásra, munkára.

Gyorsan multak az évek és elérkezett az az idő is, amikor kezembem a mérnöki oklevéllel, ígéretének beváltására emlékeztethettem. De már késő volt... Rudvay Gizella már jegyet váltott egy előkelő közszereplésű vezérférfival és én megtörve cipeltem keresztet évek hosszú során át. Egyedül hivatásomnak éltem és így sikerült egy nagyfontosságú találmánnyal szerencsésen megalapítani jó hírnevet.

Három hosszú esztendő múlva láttam meg ismét. Nem volt boldog, csak férjének előkelő állása tűzte őt e házassághoz.

Mondhatom, hogy három éven át gyűlöltem és imádtam Gizellát és az a két ézés kinos tusát vívott szívemben.

Szomorú regényem vége pedig egy fürdőhelyen játszódott le.

Minden nap találkoztunk egymással, mert úgy volt, hogy férje csak egy hét múlva érkezik utána. Boldogságunk zavartalan volt és már kezdtem elleledni azt a sok szenvedést, mit nekem okozott.

Egy nyári délelőtt megkérdeztem, — séta közben, — boldog-e férjével?

— Nem! — válaszolt. — Szeretni, csak egyet szerettem mindig s az te voltál.

Egészen közel hajolt hozzám, úgy hogy teje vállamon nyugodott. Nem tudtam legyőzni a vágyat és megcsókoltam.

E pillanatban egy férfi közeledett felénk... Gizella álmadozásából hirtelen magához tért és nagy lélekjelenettel le tudta győzni szerelmét — azért a fényes rangért, mit térje nyújtott neki. Ernyőjét felemelte és reám csapott vele. Majd a közeledő férfi elé szaladt, hangosan kiáltva:

— László, szabadíts meg ez embertől!

Minha az égből a pokolba pottyantam volna, úgy álltam ott. Lábam inogtak, a szívembe mintha menydörgős villám csapott volna — környékezett a halál.

Másnap megtörtént a párbaj. Kétszeri golyóváltásra nem sebesült meg egyikünk se. En azonban elhatároztam, hogy egy percig sem maradok tovább a fürdőhelyen. Következő nap összecsomagoltam és kimentem a vasúthoz. Ők is utaztak. Akkor láttam legutóljára — és a kigyó mosolygott reám.

Izzó haraggal szívemben fordultam el.

Meggyűlöltem ezt a nőt és egész nemét. Meggyűlöltem, mert tudom, hogy szeret, de ragaszkodik ahhoz a tényhez, amely férje világában körülveszi. Kétszer csalódtam benne, kétszer gyűlöltem meg és — mégis szeretem.

Hej! gyarló az emberi szív; a szerelem százszor összetöri és mégse tud lemondani róla.

Sima ábrázatom alatt a lelki kint ön, ugy-e, nem is sejtette. De nézze csak a tenger csendes tükrét s gondoljon az alatta háboruskodásokra!...

